

Dupák en Doepak

Een *dupák* (spreek uit: doepak) is een *stang-* en *trucpop*. De pop maakt sprongen waarbij zijn lijf afwisselend lang en kort wordt. Het nummer met de *dupák* wordt in het *Slowaakse* en *Tsjechische* volkspoppentheater altijd als toegift opgevoerd.

De *dupák* wordt, net als een marionet, van bovenaf bewogen.

Het strekken en inkrimpen van de *dupák* gaat razendsnel en met veel rumoer. *Dupák* betekent ‘stamper’.

De houten voeten van de pop zijn met lood verzwaard.

Op en neer door de knieën

Het lijf van de *dupák* is van stof. De stang waaraan de pop hangt, gaat door de kop en het lijf heen en zit vast aan de houten heup. Het gat in de kop is iets wijder dan de dikte van de stang, waardoor de kop soepel op en neer gaat. Aan weerszijden van de kop van de *dupák* is een touw vastgemaakt. De touwtjes gaan omhoog en zijn bevestigd aan een *speelhoutje*. Door dit houtje op en neer te bewegen, rekt en krimpt het lijf. De pop gaat als het ware door de knieën en veert weer op. Behalve springen kan de *dupák* ook om zijn as draaien; daarbij zwieren zijn armen in het rond.

Collage met Jan Klaassen

In het Tsjechische, Slowaakse en Hongaarse poppenspel heet de *dupák* *Paprika Jancsi* (Jantje Paprika). Het Poppenspe(e)lmuseum heeft aan de Slowaakse poppenspeler *Anton Anderle* de opdracht gegeven een *dupák* te maken die de oud-Hollandse *Jan Klaassen* voorstelt. *Hetty Paërl* maakte daar weer een illustratie van. Deze afbeelding wordt nu gebruikt als beeldmerk voor *Doepak*, een educatieve uitgave van het museum.

Deze *kruimelkrant* en *-krabbel* is voor jong en oud. Enkele nummers zijn verwerkt in de collage op het pastichetheater. De heen en weer bewegende en op en neer springende *dupák*figuur nodigt iedereen uit om zelf eens aan de slag te gaan.